

**EŠTE MÁM TOHO
TOĽKO POVEDAŤ**
akad. mal. Marián Prešnajder
/1954 - 2012/

Kontaktné informácie:
Web: artem.sk
IG: [artemgallery](https://www.instagram.com/artemgallery) / [artem_sales_gallery](https://www.instagram.com/artem_sales_gallery)
Tel/Whatsapp: +421 950 639 248
Mail: artem@artem.sk
FB: Artem Galery

Napísal a zostavil: Luboslav Moza
Grafická úprava: Patrik Józsa

Často uvažujem o prínose Generácie 1950. O umelcoch, ktorí vstupovali do slovenského výtvarného života v sedemdesiatych rokoch XX. storočia. Vysokoškolské vzdelanie získali v ateliéroch osobností slovenskej umeleckej scény. /u Mariána Prešnajdera profesori Gajdoš a Castiglione/. Aj dnes vidím ich tvorbu ako hodnotovo novú. Do nášho umenia vniesli nový výraz. Dali mu autentický charakter. Umelci tejto generácie práve tým, že dokázali byť svojí, tvorili nový umelecký svet. Jedinečný. Jedným z nich bol Marián Prešnajder.

Marián bol majstrom monumentálneho tvaru a farby. Akoby cítil základy histórie sveta, tvoreného vodou a geologicky neopakovateľnou kamennou hmotou, vkladá jej prvky života i celé príbehy, ktoré z nej vznikajú. Marián maľuje nebo i vzduch, ktorý cítiť v každom jeho diele. To on prenáša informácie medzi obrazom a divákom, formované krásou tvarov a farieb. Tvorí akési fluidum z unikajúcej skutočnosti do minulých ale aj budúcich svetov. Bol majster tvorivej svojbytnosti. A ustavičný mysliteľ a objaviteľ.

Autorova tvorba nesporne patrí do svetovej moderny. Do platformy, ktorá dáva priestor pre autentický autorský rozvoj. Vytvoril tak v umení rukopis, ktorý nemá obdobu. Ním dal život príbehom antiky i súčasnému figuratívnemu prejavu.

Tvorivý príbeh môjho priateľa začal, ako u väčšiny mimoriadnych talentov, v detstve. Vďaka vynikajúcemu umeleckému základu vstúpil aktívne do výtvarného života hneď po absolvovaní Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave. A to v disciplíne jednej z najnáročnejších, monumentálnej tvorbe. Pripomeniem tu, napriek dnes bežnej dostupnosti na sociálnych sieťach, niekoľko výnimočných a zároveň najznámejších autorových diel.

Tapiséria Panovníci a kniežatá Veľkomoravskej ríše, tvorí hlavnú oponu nitrianskeho divadla Andreja Bagara. Najväčší ručne tkaný gobelín v strednej Európe umelecky približuje jeden najvýznamnejších príbehov našej histórie. /9.5x16,5 metra/.

Tatranská madona, je najväčšou mozaikou svojho druhu na svete. V Tatralandii pri Liptovskom Mikuláši, počas prechodu našej meny na euro, vytvoril zo 115-tisíc bývalých slovenských mincí pôsobivé figurálne dielo.

Marián je autorom výtvarného riešenia rekonštrukcie Hviezdoslavovho i Hlavného námestia v Bratislave.

Neustále ma však lákajú návraty ku komornej tvorbe autora, ktorá je nielen osobitá, ale posolstvom obdivu k rodnému Slovensku ako i láske k životu.

Marián Prešnajder /1954 – 2012 v Bratislave/. Je držiteľom ceny Masarykovej akadémie umenia, laureátom Identifikačného kódu Slovenska a ďalších ocenení.

Marián obohatil slovenský výtvarný prejav o nové výrazové prostriedky a nový umelecký pohľad na svet. Osobité stvárnenie domoviny. Stále prítomné spoznávanie a objavovanie histórie. A nadšenie z krás každého dňa.

PhDr. Luboslav Moza PhD.
Február 2024

I often contemplate the contribution of the Generation 1950. About the artists who entered the Slovak art scene in the 1970s. They received their university education in the studios of personalities from the Slovak art scene (Marián Prešnajder at professors Gajdoš and Castiglione). Even today, I see their work as new in values. They brought a new expression to our art. They gave it an authentic character. Artists of this generation, precisely because they managed to be original, created a new artistic world. Unique. One of them was Marián Prešnajder.

Marián was a master of monumental form and color. It's as if he felt the foundations of the world's history, created by water and geologically unique stone matter, inserting elements of life and entire stories that emerge from it. Marián paints the sky and the air, which can be felt in every one of his works. He transfers information between the image and the viewer, shaped by the beauty of shapes and colors. He creates a kind of fluid from the escaping reality into past and future worlds. He was a master of creative originality. And a perpetual thinker and explorer.

The author's work undoubtedly belongs to the world of modernism. To the platform that allows space for authentic authorial development. In this way, he created a handwriting that has no equal. He gave life to the stories of antiquity and contemporary figurative expression.

The creative story of my friend began, as with most extraordinary talents, in childhood. Thanks to an excellent artistic foundation, he actively entered the art world immediately after graduating from the Academy of Fine Arts in Bratislava. And in the discipline of one of the most demanding, monumental creation in architecture. Despite today's common accessibility on social networks, I would like to mention a few exceptional and at the same time most famous works of the author.

The tapestry "Monarchs and Princes of the Great Moravian Empire" forms the main curtain of the Nitra Theatre of Andrej Bagar. The largest hand-woven tapestry in Central Europe artistically approaches one of the most significant stories of our history. (9.5 x 16.5 meters).

The Madonna of Tatras is the largest mosaic of its kind in the world. In Tatralandia near Liptovský Mikuláš, during the transition of our currency to the euro, he created an impressive figurative work from 115.000 former Slovak coins.

Marián is the author of the artistic solution for the reconstruction of Hviezdoslav Square and Main Square in Bratislava.

However, I am constantly drawn to the return to his chamber work that is not only unique but also a message of admiration for native Slovakia and love for life.

Marián Prešnajder (1954 - 2012 in Bratislava) participated in numerous solo and group exhibitions. His works are also found in private and gallery collections both at home and abroad. They have been awarded prizes at foreign competitions. He is the recipient of the Masaryk Academy of Arts Award, the laureate of the Identification Code of Slovakia, and other recognitions.

Marián enriched Slovak visual expression with new expressive means and a new artistic view of the world. A special portrayal of the homeland. A constant recognition and discovery of history. And enthusiasm for the beauty of every day.

Ľuboslav Moza

February 2024

